

Rezümé

Testvércapcsolatok hatása a párkapcsolat minőségére

A személyen belüli folyamatok kutatása és feltárása széles körben elterjedt terület, a legtöbb vizsgálat tartalmaz a személyre vonatkozóan általános mentális egészség vagy önértékelés felmérésére szolgáló mérőeszközt. Azonban a mentális jóllét és az önértékelés mértéke és azok hatása az interperszonális kapcsolatok közül a testvércapcsolatok tekintetében, más személyes kapcsolatainkhoz képest kevésbé kutatott a pszichológia tudományán belül. A korai kötődés vizsgálatának fókuszában az elsődleges gondozó áll, ennek késői hatásait pedig elsősorban a párkapcsolati sajátosságokban vizsgálják. Arra vonatkozóan kevés és ellentmondásos eredmény van, hogy a testvércapcsolatoknak milyen hatása van a személy általános jóllétére, önértékelésére és párkapcsolati elégedettségére. Emellett érdemes megvizsgálni a személyek szexuális attitűdjét, mivel hatásuk a családi állapot mentén eltérhet, ezáltal, közvetett, kétirányú befolyásuk lehet a testvérrel élő személyek esetében, a jóllétre és az önértékelésre egyaránt.

A kutatási kérdésem, hogy a testvércapcsolatok minőségének milyen hatása van a személy párkapcsolati elégedettségére és páros megküzdésére? A dolgozatban bemutatott kutatás 182 fő bevonásával zajlott, akik online, kényelmi mintavétel során töltötték ki a kérdőívcsomagot, mely a Mentális Egészség Tesztet, a Rosenberg Önértékelési Skálát és a Rövid Szexuális Attitűdök Skálát tartalmazta minden személynél. Továbbá kértem a párkapcsolatban, élettársi vagy házassági kapcsolatban élők részéről a Kapcsolati Elégedettség Skála és a Páros Megküzdés Kérdőív kitöltését is. Testvérrel rendelkező személyekkel pedig a Testvércapcsolati Kérdőívet vettem fel.

Az eredmények alapján az egyedülálló személyek testvéri közelsége és jólléte, valamint önértékelése között pozitív, szignifikáns kapcsolat azonosítottam. Továbbá a testvéri közelségnek jóllétre és önértékelésre a direkt és indirekt hatását is kitudtam mutatni. Kapcsolatban élők esetében magasabb jóllét és önértékelés közötti kapcsolatot találtam, emellett a Bensőséges szexuális attitűd mediáló hatását a jóllétre és önértékelésre tanulmányoztam. A testvérek neme alapján lánytestvérek közelsége és párkapcsolati vonatkozásban találtam összefüggést. A munkámban továbbá a korkülönbséget vizsgáltam, mely a testvéri konfliktus magasabb szintjét jelezte a kisebb korkülönbségű testvérek csoportjánál.

A kutatásom kiemeli a testvércapcsolatok összetett szerepét, mely egyéni és társas kontextusban is szerepet játszik. Munkám eredményeim arra utalnak, hogy a testvércapcsolatok párkapcsolati kontextusban és sajátosságainak megértésben is kulcsfontosságúak, ezért a jövőbeli kutatásokban hangsúlyosabb szerepet érdemelnének.